

Enonkosken kunta

Kaavoituskatsaus 2026

Tekninen lautakunta 8.6.2026

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	2
2.	Kaavoitusprosessi ja osallistuminen	3
3.	Yleiskaavat	4
4.	Asemakaavat	4
5.	Maakuntakaavat	5

1. Johdanto

Vuosittaisessa kaavoituskatsauksessa esitellään Enonkosken kunnassa vireillä olevat kaavoitushankkeet. Kaavoituskatsauksen on tarkoitus tiedottaa kaikille vireillä olevista maankäytön suunnitelmista kunnan alueella.

Alueidenkäyttölaki sekä kuntalaki edellyttävät tiedoksiantoa ja mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon. Kaavoituskatsaus osaltaan edistää näitä tarkoituseriä. Kaavoitusasiakirjat pidetään nähtävillä Enonkosken kunnan virastolla virka-aikoina, samoin kun kaikki vahvistetut kaavat ovat löydettävissä kunnanvirastolla virka-aikoina.

Vuoden 2025 alussa maankäyttöä, kaavoitusta ja rakentamista ohjaavissa laeissa tapahtui merkittäviä muutoksia. Uusi rakentamislaki (RakL 2023/751) ja sen korjaussarja tulivat voimaan 1.1.2025 ja uudella lailla korvattiin maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) rakentamista koskevat pykälät. Samalla MRL:n voimaan jäävät kaavoitusta ja maankäyttöä koskevat pykälät nimettiin uudelleen alueidenkäyttölaiksi (AKL).

Valmisteilla on myös alueidenkäytön lainsäädännön uudistus. Alueidenkäyttölain uudistus sisältää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusjärjestelmää ja merialuesuunnittelua koskevat säädökset. Tavoitteena on, että hallitus antaa lakiesityksen eduskunnalle kevätistuntokaudella 2026.

Kaavojen toteuttamista ja katujen kunnossapitoa koskevat säädökset on puolestaan tarkoitus uudistuksen yhteydessä jakaa kahteen uuteen lakiin, yhdyskuntakehittämislakiin ja yhdyskuntarakentamislakiin. Tavoitteena on, että hallitus antaa lakiesitykset eduskunnalle vuoden 2026 aikana.

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä tuli voimaan 1.1.2024 ja siihen tehdyt muutokset 1.1.2025 ja 1.1.2026. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä koostuu alueidenkäytön tietovarannosta ja rakennus-tietovarannosta. Kaavoitusta koskevat tiedot tallennetaan jatkossa, viimeistään 1.1.2029 alkaen, alueidenkäytön tietovarantoon. Tietojärjestelmä on tarkoitettu ennen kaikkea viranomaistoimintaan, mutta osa tiedoista tulee julkisen tietopalvelun kautta kaikkien saataville.

2. Kaavoitusprosessi ja osallistuminen

Kaavoituksen vireille tulosta ilmoitetaan kaavoituskatsauksen yhteydessä tai yksittäisestä kaavahankkeesta erikseen kunnan ilmoitustaululla ja internet-sivuilla (ei enää lehdissä).

Kaavatyön alkuvaiheessa laaditaan suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä ja kaavan vaikutuksista. Merkittävässä hankkeissa järjestetään yleisö- ja tiedotustilaisuuksia. Kuten oli tehty esimerkiksi Kangassaaren toteutumatta jääneen kaavahankkeen osalta.

Suunnittelusta, tavoitteista ja vaihtoehtoista tiedotetaan osallisia sekä varataan kuntalaisille ja osallisille tilaisuus muistutusten tekemiseen.

Kaavat hyväksyy Enonkosken kunnanvaltuusto. Valitusviranomaisena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus ja hallinto-oikeuden päätöksistä voi edelleen valittaa Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös on lopullinen.

Mikäli kuntalaisilla tai muilla kunnan kaavoituksesta kiinnostuneilla tahoilla on tarvetta saada lisätietoja voimassa olevista tai valmistelussa olevista kaavoista. Tietoja voi tiedustella Enonkosken teknisestä toimistosta tekninen.toimisto@enonkoski.fi tai puhelimitse +358 44 345 3026.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty tiivistettynä kaavaprosessi ja osallisten vaikuttamismahdollisuudet

3. Yleiskaavat

Kunnassa ei ole vireillä uusia yleiskaavoja tai niiden päivityksiä.

Enonkosken kunnan hallintosäännön mukaan tekninen lautakunta vastaa kaavan ajan tasalla olemisesta. Tekninen lautakunta on 21.2.2021 päätöksessään esittänyt 2008 päivitetyn Saimaan alueen osayleiskaavan päivittämistä, mutta kunnanhallitus on tuolloin päättänyt, ettei kaavaa päivitetä. Saimaan alueen osayleiskaavan päivittämistarvetta tulisi tarkastella uudestaan kirkonkylän asemakaavan päivityksen valmistuttua.

4. Asemakaavat

Kunnassa on käynnissä taajama-alueen asemakaavan ajantasaistaminen. Kaavoittajana toimii Jorma Harju Maankäyttö ja suunnittelu Kaavaharju Oy:stä.

Ajantasaistamisen yhteydessä on tarkoitus saada liitettyä Leirimajan kaava-alue taajaman asemakaavaan ja samassa yhteydessä Pirttilahden alue sekä teollisuusalue on tarkoitus ottaa myös kaavaan mukaan. Lisäksi tässä yhteydessä tarkistetaan joidenkin kortteleiden kaavamerkintöjä. Käsittelyn 1. vaihe kaavaluonnoksen muodossa oli nähtävillä 17.10-28.11.2022. Kaavaluonnokseen lausuiivat mielipiteensä Etelä-Savon Ely-keskus, Maakuntamuseo ja muutama alueen asukas. Kaavoittajana toimiva Maankäytön suunnittelu Kaavaharju on laatinut vastineita lausuntoihin.

Asemaakaava-alueella on tehty 30.11.2023 kulttuuriympäristö- ja rakennusinventointi. Inventoinnin on suorittanut Arkkitehtuuritoimisto J-P Husso.

Asemakaavaa on käsitelty kunnanhallituksessa syksyllä 2024 ja kaava on palautettu asemakaavan kaavaehdotuksen uudelleen valmisteltavaksi siten, että:

1. Kalastajantien osalta kaavamerkinnät pysytetään nykyisen voimassa olevan asemakaavan mukaisena,
2. Asemakaavaehdotuksesta poistetaan kaikki rh-merkinnät,
3. Asemakaavaehdotuksesta poistetaan kaikki sr-merkinnät, pois lukien

-Kirkko

-Kivisilta

-Museo, entinen viljamakasiini ja aitta

-Hovinmäki, entinen Enonhovi, nykyinen Enonkosken Kartano

-Makasiinirakennus

Em. muutosten jälkeen kaavaehdotus pvm 24012025 on ollut nähtävillä. Museo ja Ely-keskus ovat ehdotukseen liittyvissä lausunnoissaan kiinnittäneet huomiota mm. poistettuihin suojelumerkintöihin ja ehdottaneet neuvottelua merkintöjen suhteen. Neuvottelua ei ole pidetty johtuen osin ELY-keskusten organisatiomuutoksista sekä uusien kunnanvaltuutettujen aloituksesta kesällä 2025. Keväälle 2026 on sovittu päättäjille suunnattu kaavoitusilta, jossa kaavoitusprosesseja sekä asemakaava päivityksen tilannetta on tarkoitus käydä läpi.

Pienempiä kaavamutoksia ei ollut vuoden 2025 aikana käsittelyssä.

5. Maakuntakaavat

ETELÄ-SAVON 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVA

Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaava käsittelee tuulivoimaa ja siinä on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita ja ohjattu kaavamääräyksiin tuulivoiman suunnittelua maakunnan alueella. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaavan ja se on voimassa maakuntahallituksen tekemällä voimaantulopäätöksellä (27.01.2025 § 7) Maakuntaliitto on kuuluttanut kaavan voimaantulosta. Maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä tehty valitus on parhaillaan käsiteltävänä Itä-Suomen hallinto-oikeudessa, eikä kaava näin ollen ole vielä lainvoimainen.

Etelä-Savon maakuntakaava 2045:n laadinta käynnissä

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti käynnistää kokonaismaakuntakaavan laatimisen 18.5.2026 § 67. Maakuntakaava on nimeltään Etelä-Savon maakuntakaava 2045. Kaavan laadintaa voi seurata kaavan nettisivulta osoitteessa www.esavo.fi/maakuntakaava2045, josta löytyy ajantasainen tieto kaavan laadinnasta sekä kaavan liittyvät aineistot.

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 25.5.-30.6.2026. Tänä aikana kaikki kaavan osalliset voivat ilmaista mielipiteensä suunnitelmasta. Maakuntakaavan osallisia ovat kaikki ne henkilöt, viranomaiset ja yhteisöt, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Nähtävillä oleva osallistumis- ja arviointisuunnitelma löytyy kaavan nettisivulta.